

KERK-KRANT

GELOOFGEMEENSCHAP AUGUSTINUS
EINDHOVEN

jaargang 8, nummer 2

2 februari 2020

De weg gewezen!

Het leven van mensen wordt vaak voorgesteld als een reis. De bestemming is duidelijk: geluk vinden en gelukkig leven samen met anderen. Bijbels heet deze bestemming: het Rijk Gods, of in nieuwere vertalingen, Gods nieuwe wereld. En als ik eerlijk ben is Gods nieuwe wereld niet meer en niet minder dan de tuin van Eden. De tuin waarin Adam en Eva een tijdje verbleven. In de tuin van Eden zochten de eerste mensen de grenzen op. En zoals alle kinderen die hun wereld aan het ontdekken zijn, kom je maar ten volle tot leven als je grenzen overschrijdt. Door deze daad ontdek je je eigen verantwoordelijkheid. Vanuit die verantwoordelijkheid voor je eigen leven, dat van

anderen en de wereld kun je op weg gaan naar je bestemming, worden zoals je door God bent bedoeld. Overigens wil ik er vlug aan toevoegen dat de tuin van Eden (= plek van gelukzaligheid) alleen bestaat in hoofdstuk twee van het Bijbelboek Genesis.

Het verhaal van de tuin van Eden of de tuin van weelderigheid, dit ideaal doet ons wel verlangen naar een plaats waar we alle geluk van de wereld vinden. Dat houdt ons gaande. Ons hele leven blijven we zoeken naar een plek van gelukzaligheid. Hiervan erkennen we iets in: een goed gesprek, een hartelijke ontvangst, nabijheid van liefdevolle mensen, troost op een moeilijk moment. Geluksmomenten vallen ons meestal ten deel. In de lezingen van de komende twee maanden komen we richtingwijzers tegen die ons op koers houden. Engelen van mensen wijzen ons de weg. Zelf zijn we geneigd, nieuwsgierig als we zijn, zijpaden in te slaan, gehoor te geven aan slechte raadgevers, te kiezen voor de gemakkelijkste weg. Telkens zijn er engelen van mensen die ons wijzen op onze verantwoordelijkheid. Telkens weer nodigt God - die liefde is en ons heeft toegezegd er altijd voor ons te zijn - ons uit 'ja' te zeggen op zijn uitnodiging. God nodigt ons uit: iets voor anderen te doen, liefde te geven, vrede te maken en iedereen tot zijn recht te laten komen. Zoals het hier staat, klinkt het mooi. We willen het ook doen. En toch ... zeggen we heel vaak 'nee' op Gods uitnodiging. Eens zullen we 'ja' zeggen om mensen in nood te helpen. Eens zeggen we 'ja' om onze liefde te geven. En we denken dat we dan heel wat hebben gedaan. Maar is dat wel zo? Want alles wat we hebben en zijn, hebben we niet uit onszelf. Alles hebben we gekregen. Alles hebben we belangeloos ontvangen om het niet alleen voor onszelf te behouden maar even belangeloos uit te delen en door te geven aan anderen.

In de veertigdagentijd wijst God ons de weg door woestijnen in ons leven, in die barre omstandigheden is de Enige ons nabij, luistert naar ons, lest onze dorst naar genegenheid, neemt de steen voor ons hart weg om te kijken met de ogen van God. Dán en pas door te kijken met de ogen van God zien we wat van ons wordt gevraagd en ligt nieuw leven in het verschiet. Pasen is de weg die we mogen gaan van donker naar licht. Hoe donker het ook wordt in ons leven, er is altijd een engel van een mens die ons liefdevol bij de hand neemt en de weg wijst naar licht, naar leven, nieuw leven. Dan zal er vreugde zijn als op de dag van de oogst.

René Hornikx

LITURGIEKALENDER

FEBRUARI EN MAART 2020

*Hoe soberder een levenswijze, hoe beter zij past bij de
dienaren van God
Augustinus*

Zondag 2 februari 9.30 uur: Opdracht van de Heer: Laat mij in vrede gaan

Lezingen: Maliachi 3,1-4 en Lucas 2,22-40
Voorganger: Joost Koopmans, osa

Zondag 9 februari 9.30 uur: 5e zondag door het jaar: Zout en licht zijt gij

Lezingen: Jesaja 58,7-10 en Matteüs 5,13-16
Voorganger: Annelies Rosier, pastoraal werkster

Zondag 16 februari 9.30 uur: 6e zondag door het jaar: Uw ja, moet ja zijn

Lezingen: Sirach 15,15-20 en Matteüs 5, 20-22a.27-28.33-34a.37
Voorganger: René Hornikx, pastoraal werker

Zondag 23 februari 9.30 uur: 7e zondag door het jaar: Bemint uw vijanden

Lezingen: Leviticus 19,1-2.17-18 en Matteüs 5,38-48
Voorganger: Dolf van der Linden, osa

Woensdag 26 februari 11.00 uur: Aswoensdag: Keer je om!

Lezingen: Joël 2,12-18 en Matteüs 6,1-6.16-18
U kunt aansluiten bij deze viering op Glorieux

Zondag 1 maart 9.30 uur: 1e zondag van de veertigdagentijd: De weg wijzen

Lezingen: Genesis 2,7-9; 3,1-7 en Matteüs 4,1-11
Voorganger: Joost Koopmans, osa

Zondag 8 maart 9.30 uur: 2e zondag van de veertigdagentijd: Bemind worden

Lezingen: Genesis 12,1-4a en Matteüs 17,1-9
Voorganger: Dolf van der Linden, osa

Zondag 15 maart 9.30 uur:

Lezingen:

Voorganger:

**3e zondag van de veertigdagentijd:
Dorst lessen**

Exodus 17,3-7 en Johannes 4,5-15.19b-26.39a.40-42

Wim Kalb, priester

Zondag 22 maart 9.30 uur:

Lezingen:

Voorganger:

**4e zondag van de veertigdagentijd:
Leef naar je hart**

1 Samuël 16,1b.6-7.10-13a en Johannes 9,1.6-9.13-17.34-38

Johan Wolbrink, diaken

Zondag 29 maart 9.30 uur:

Lezingen:

Voorganger:

**5e zondag van de veertigdagentijd:
Tot leven geroepen**

Ezechiël 37,12-14 en Johannes 11,3-7.17.20-27.33b-45

Marleen Kremers, pastoraal werkster

Zondag 5 april 9.30 uur:

Lezingen:

Voorganger:

Palmzondag

Matteüs 21,1-11, Jesaja 50,4-7 en Matteüs 26,14 - 27,66

Joost Koopmans, osa

Woensdag 8 april 11.00 uur:

Ziekenzalving

U kunt aansluiten bij deze viering op Glorieux

Adventsactie 2019:

Water voor Leven (Água para viver)

De Adventsactie heeft een totaal bedrag opgeleverd van € 4.129. De collectebus was gevuld met € 475, de zusters van Glorieux hebben € 604 bijeengebracht en daarnaast waren er donaties via de bankrekening van maar liefst € 3.050. Namens de Stichting Water voor Leven hartelijk dank aan de gulle gevers.

Vervolg van de cursus: Wat geloof ik? Er zijn nog 4 bijeenkomsten in maart

De hele cursus bestaat uit zes bijeenkomsten van twee uur. Twee bijeenkomsten hebben al in december plaats gevonden. De vier volgende zijn gepland op 10, 17, 24 en 31 maart, in de vastentijd. Telkens tussen 14.00 h en 16.00 h op Glorieux. Het is nog mogelijk om aan te sluiten: er is nog plaats voor vier mensen. Aarzel niet om te komen, zelfs al heb je de eerste tweebijeenkomsten gemist. De prijs voor de complete cursus was € 35, voor de laatste vier € 25.

Korte inhoud :

Cursus: Wat geloof ik? Wat inspireert me?
(nadenken over de Bergrede. Mattheüs 5,6,7.)

De wereld verandert drastisch. Denk aan globalisering, klimaatverandering, sociale cohesie, armoede, migratie enz.

Hoe reageren we daarop ... kan ons geloof hierbij nog richting geven?

Voor de eerste christenen werkte de Bergrede (...gelukkig die arm van geest zijn....enz.) echt als een kompas voor het leven. Kan die tekst voor ons nu ook zo werken of is dit een onbereikbaar ideaal, meer iets voor dromers?

In deze cursus stel ik voor om het samen opnieuw te bekijken en te proberen te begrijpen hoe deze mooie tekst opnieuw richting en kracht kan geven in ons dagelijks leven.

De cursus heeft de vorm van een geloofsgesprek. Telkens zal een korte inleiding helpen om de tekst vanuit zijn context te begrijpen om daarna samen, in gesprek met elkaar, te kijken hoe deze tekst een plaats kan krijgen in ons persoonlijk leven.

In de twee bijeenkomsten in december is het volgende aan bod gekomen: de sociale, politieke en religieuze achtergrond van het leven van Jezus; de plaats van de Bergrede binnen het evangelie. Geroepen tot geluk, maar wat betekent geluk? Welke geluk? Voor welke samenleving? Heeft God een bedoeling met de mens en met ons leven, welke?

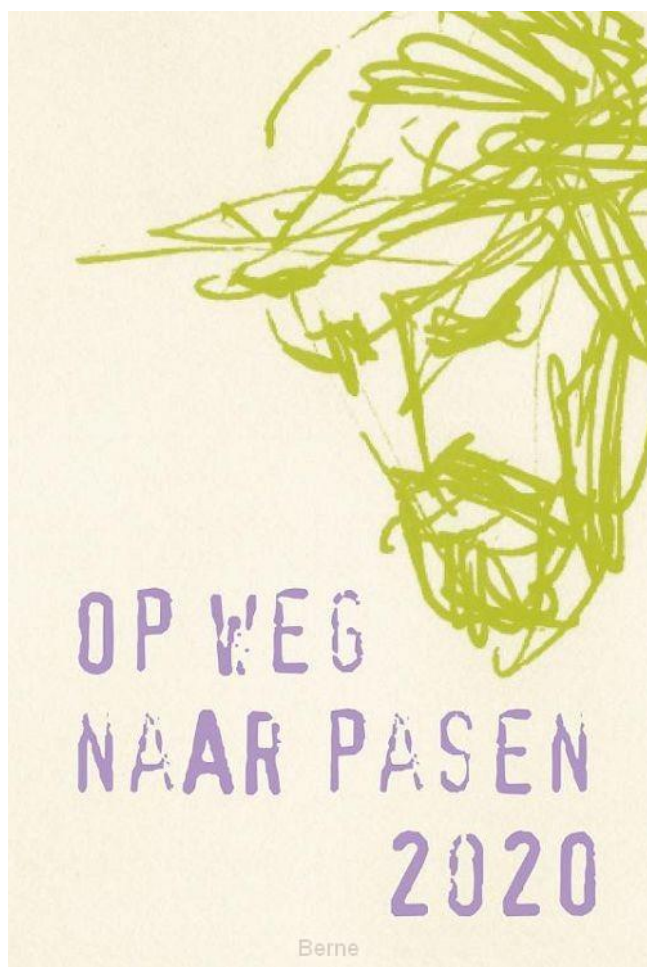
In de bijeenkomsten in maart willen we verder gaan met het idee van het koninkrijk van God.

Welke spiritualiteit is er nodig voor dit koninkrijk? Welke goede raad en welke waarschuwing geeft Mattheus aan allen die willen proberen deze leer in praktijk te brengen?

Leiding: Simone Bartelds-Lathuilière, theologe, docent levensbeschouwing

Informatie: Simone Bartelds-Lathuilière tel. 040-252 16 70 - per mail: Simbarlat@gmail.com

Boekaankondigingen

Op weg naar Pasen 2020

Nieuw meditatieboekje
van René en Lisette Hornikx

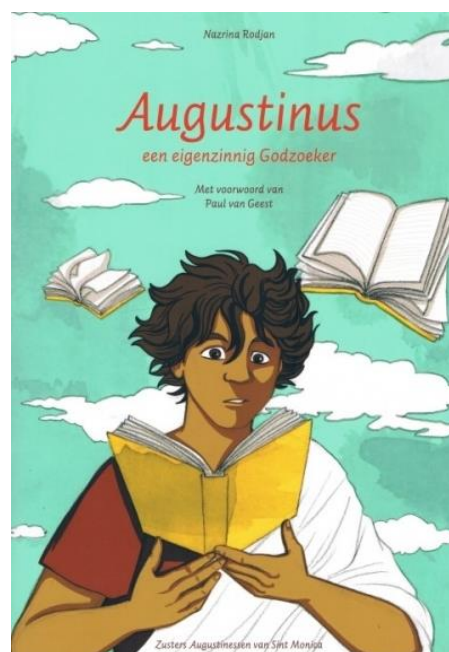
Na het meditatieboekje *Op weg naar Kerstmis 2019* hebben René en Lisette Hornikx voor de veertigdagentijd een soortgelijk boekje samengesteld. In zeven hoofdstukken begeleidt dit meditatieboekje u op weg naar Pasen. Zeven maal zeven dagen tot de bevrijding. Vijf thema's staan in het teken van inkeer. Na vijf weken is het Palmzondag. Jezus wordt toegejuicht, daarna verguisd. Daarna volgt de Goede Week, die eindigt bij Pasen. Op die dag vierten we de bevrijding van het volk van God dat onderdrukt werd in Egypte en de opstanding van Jezus in de harten van zijn leerlingen. Elke zondag in dit boekje heeft een eigen thema met een overweging, een verhaal, een gebed en een beeld.

Uitgave: BerneMedia, Heeswijk, EAN 9789089723772, 64 blz., € 5,95, verwacht februari 2020.

Augustinus als stripfiguur

Het verhaal van Augustinus willen de Zusters Augustinessen van Sint Monica graag delen met een groter publiek. Het is een beeldverhaal geworden dat beslist niet alleen voor jongeren interessant is, maar iedereen een boeiend inblikje biedt in het leven van Augustinus. De tekst citeert bij voorkeur de eigen woorden van Augustinus, uit zijn *Belijdenissen*.

Augustinus, een eigenzinnig Godzoeker tekeningen en tekst Nazrina Rodjan ; inleiding Paul van Geest. - Baarn: Adveniat, 2019. Uitgave op initiatief van de zusters Augustinessen van Sint Monica. - ISBN: 978-94-93161-00-9 € 9,95 pb, 40 p. ; 30 cm.

"Het pastoraat van aanwezigheid: ik ben gewoon beschikbaar"

In onze vorige Kerk-Krant heeft u het eerste deel kunnen lezen van het verslag van het vraaggesprek met pater Ton Tromp, augustijn. Onderstaand treft u het vervolg hiervan aan.

De Kerk is het samenzijn van mensen en de plaats van de boodschap die Christus ons verteld heeft.

Ja. Christus zegt ons dat je samen moet zijn. Je wordt nooit persoonlijk geheiligd. Het is altijd *ummat* zeggen wij, de gemeenschap, de Kerk. Dus als lid van een gemeenschap. Jezus die had niet één leerling, nee die had er twaalf, of zeventig, of weet ik het hoeveel. Het is altijd in een groep.

Zoals Augustinus zegt: samen op weg naar God.

Ja, precies. Dus niet ieder voor zich en God voor ons allen. Je wordt alleen maar geheiligd samen met een ander. Het is geen individuele hobby waar je zegt, ik geloof en voor de rest zoeken ze het maar uit. Dat noemde Piet van Diepen vroeger *religieus kapitalisme*. Kapitalisme is dat je binnen zo'n kort mogelijke tijd zoveel mogelijk centen verdient en religieus kapitalisme is dat je binnen zo'n kort mogelijke tijd zoveel mogelijk genade verkrijgt voor jezelf. Dus dat jij in de hemel mag komen. Het gaat er helemaal niet om dat **ik** in de hemel kom, het gaat erom dat **jij** in de hemel komt. En dan zal ik wel zien. En dan blijkt, zeggen ze, achteraf, dat jij juist daarom ook in de hemel komt. Maar als je alleen maar voor jezelf genade aan het ophopen bent, dat is egoïsme. We worden alleen maar zaliggesproken omdat we samen elkaar in de gaten houden. Dat is in een land als Indonesië waar gemeenschap ook in materieel opzicht zo nodig is, waar ook familiebanden nog zo groot zijn, zo sterk zijn, een belangrijke waarde. Ik bedoel, je laat je broers en je zusters niet stikken. En iedereen wordt *saudara of saudari* genoemd, dat betekent broer of zus, ook al woont hij aan de andere kant van de straat. Als wij zeggen, beste mensen, zeggen we daar *saudara en saudari*, broeders en zusters. Dat is niet alleen in kerkelijke taal, dat is gewoon algemene taal. Beste mensen, en als je het over ouderen hebt, zeggen ze *bapa, bapa, ibu, ibu*, dus vaders en moeders.

In Nederland praat men heel veel over individualisme. “Je moet voor jezelf opkomen” wordt dan gezegd. Terecht, want dat is een heleboel jaren niet gebeurd. Zeker vrouwen, die waren niet gewend om voor zichzelf op te komen. Maar dat moet je ook niet overdrijven. Het mag niet zo zijn, dat omdat je voor jezelf moet opkomen, je niet meer weet hoe je voor anderen op moet komen. Maar dat zien we in deze maatschappij wel gebeuren. Maar daar staat wel wat tegenover. Als je bijvoorbeeld het aantal vrijwilligers ziet in de parochie in Haarlem waar ik te gast ben. Daar zitten normaal zeventig mensen op zondag in de kerk en daar hebben ze een boekje met parochienieuws en de achterpagina staat vol met een hele lijst van service die men aan elkaar verleent: autorijden, boekjes maken, uitdelen, Zonnebloem, met allemaal namen van vrijwilligers, die je niet elke week in de kerk ziet. Maar op wat een manier dan ook, zijn ze toch betrokken bij het geheel. Ook jullie zijn een beetje de luis in de pels van Eindhoven met honderd mensen daar in Glorieux. Ze moeten merken dat je er bent.

Vicariaat Papoea aug 2019	Totaal aantal leden	73	van wie	
Geloften	eeuwig geprofesten	45	priester	27
			diaken	3
			broeder	3
			frater	12
	tijdelijk geprofesten	20		
	novicen	8		
	(postulant / aspirant)	(7)		
			(9 geprofesten hebben de OSA verlaten)	
			(niet meegeteld)	
Leeftijdsgroepen	70 – 74 jaar	1		
	60 – 69 jaar	2	35 – 39 jaar	12
	55 – 59 jaar	0	30 – 34 jaar	11
	50 – 54 jaar	4	25 – 29 jaar	13
	45 – 49 jaar	2	20 – 24 jaar	19
	40 – 44 jaar	7	19 jaar	2
	(40 – 74 jaar: 16 leden)		(19- 39 jaar: 57 leden)	
Etnische herkomst	Nederland	1		
	Papoea	25		
	Molukken	11	N.B.: 48 niet-autochtone Papoea's van wie 30 mannen rechtstreeks naar Papoea kwamen om bij de OSA in te treden.	
	Toradja en Manado (Celebes)	3		
	Flores en Timor	33		
	(Augustinessen van Ketapang (Heemstede)	(14)	(van wie 4 autochtoon Papoea)	

De Kerk zal hier in het Westen nooit meer de volkskerk van vroeger zijn. Mijn vader zat ooit te slapen in de kerk en toen de collectant langskwam dan moesten we hem wakker maken want we waren bang dat hij te laat was om z'n kwartje plaatsengeld te betalen. Dat is helemaal voorbij. Maar die groepen die er dan nog zijn, die moeten gezicht hebben, die moeten smoel hebben en dat hebben jullie. Als ze maar weten dat je er bent.

Als u terugkijkt op uw leven, waar ben bent u dan het meest trots op?

Ha, ha, ha (lacht heel vrolijk). Kijk, mijn vader en moeder zeiden toen ik naar het klooster ging, jongen, als je maar een goede wordt anders kom je als de sodemieter terug. Als je maar een goede wordt, geen zeikerd. Een beetje Haarlems is dat. Nou, dat ben ik niet geworden. Denk ik. En dat is mede dankzij de augustijnen. Dus daar ben ik trots op.

Er zijn voor mij drie polen: dat is het gezin waar ik uit vandaan kom, dat is de orde waarin ik terecht gekomen ben en dat is de Kerk waar ik deel van ben.

Waar ben ik nog meer trots op? Dat ik de mogelijkheid gekregen heb, via je persoon, om met mensen te kunnen lachen, om samen met mensen te kunnen huilen, om gewoon dicht bij de wortels te staan. Dat kan niet iedereen. Alles is je gegeven. Ik heb mezelf niet gemaakt. Ik ben blij, trots, dat er altijd mensen waren, met name binnen die drie polen, het gezin waar ik uit kom, de Kerk wereldwijd, maar dan met name dus in Nederland en in Indonesië, en de augustijnengroep. Hierdoor heb je een heel wijds spectrum. Ik heb drie keer bij een generaal-kapittel aanwezig mogen zijn. De eerste keer was in 1977, ik was de jongste deelnemer. Ik heb twee jaar op de Filippijnen gestudeerd, ik ben in Korea geweest, in Australië geweest. Je kunt samen iets opbouwen. Samen met heel veel anderen hebben we twee bisdommen op poten gezet. Binnen dat bisdom Sorong hebben we ziekenhuizen, scholen, internaten, boerenleenbanken, vrouwenbewegingen en rechtswinkels opgezet. Nou die staan er allemaal. Als je dat hele grote plaatje bekijkt, dan zeg je: als lid van een groep, mochten we goedheid van mensen laten blijken.

Je noemt de augustijnen als pool.

We zijn op elkaar betrokken geweest en we zijn ook, heb ik altijd gemerkt, zeer open naar anderen toe. Zeker in die jaren dat alles begon te veranderen. Ik deed de grote geloften in Nijmegen. Toen was ik 22 jaar. Ik scheelde veertien jaar met mijn jongste broertje, dus die was acht. Dus daar komt een familie, en sommigen hadden al een vrijer of een vrijster, die komt dan naar Nijmegen in z'n geheel. Dat was een invasie. Er was nog een of andere oom bij. Die komen daar naar de Boskapel. Ik was niet de enige, er waren nog vier anderen. Nou, dat kan allemaal binnenkomen, zoals bij ons thuis ook altijd iedereen kon binnenkomen. Soms zaten we met twintig man om tafel met een grote pan soep, die had een vrijer en die had een vrijer. Dat kon allemaal. Dat kon in dat klooster ook. Ik had er een oom bij, die was wel religieus, maar niet zo kerkelijk, en die hoorde daar pater Kobessen preken, en hij zei: *verdraid*, -het was een eenvoudige man- *zo heb ik ze nooit horen lullen*. Want het was altijd vrome praat, vaak in die kerken. Het ging nergens over. Daar waren wij augustijnen zo goed in. Kijk, als je wat zegt, dan moet het ook ergens over gaan en dan moet je het ook goed zeggen. Waar kwam dat dan vandaan? Ik weet het niet. We zijn niet intellectueler dan anderen. Als je een inbreng hebt binnen de maatschappij dan moet dat gemeenschapsvormend zijn.

Er zijn natuurlijk ook teleurstellingen geweest?

Gelukkig zijn betekent niet dat je verlost bent van verdriet. Iedereen heeft verdriet. Maar zorg dat je er mee weet om te gaan, dat het je niet lam legt. Maar teleurstellingen, ja, er blijven natuurlijk vragen in het leven. Wat het met het Westen aan moet bijvoorbeeld. Dat is niet mijn verantwoordelijkheid, maar wel een punt natuurlijk. Kijk, de antwoorden moeten door de jongere generatie gegeven worden. Ik kan alleen maar met mijn aanwezigheid vragen oproepen. Waar gaat dat naar toe? Blijven mensen nog wel voor elkander zorgen?

Je hebt je kleine teleurstellingen omdat iets niet lukt en dat er mensen dood gaan.

Dat je misschien nog meer zou willen doen voor die mensen op Papoea?

Nee, nee. Wij zeggen altijd, het pastoraat van aanwezigheid. Dus ik doe niet wat voor jou, nee ik ben er. Ik ben gewoon beschikbaar. We lopen samen op. Ik ben aanwezig, ik ben een soort klankbord. Je komt langs en je zegt, nou dan trek ik wel een tijd met jou op. En dat kan zeer praktisch zijn, bijvoorbeeld, laten we de kinderen een betere scholing geven of laten we zorgen dat iemand een medische behandeling krijgt. Of dat iemand een politieke stem krijgt. Maar je moet nooit iets voor een ander doen, dat is een soort paternalisme. Je moet er zijn zodat die ander, zeg maar, zich in jou kan spiegelen. En dan samen wat doen. Altijd samen. Het is niet, ik doe wat voor jou. Naar mijn idee.

Anita van der Kam en Frans Savelkouls

Lezing door ds. Rachelle van Andel "Jongeren en Kerk"

Op 8 januari hield dominee Rachelle van Andel op Glorieux een lezing onder bovengenoemde titel. Rachelle werkt als vernieuwingspredikant in Eindhoven en als studentenpastor in Maastricht. In een internationale en dynamische omgeving onderzoekt zij vanuit de praktijk hoe je vandaag de dag Kerk kunt zijn. De aanwezigen kregen de vraag voorgelegd om de eigen ideeën te formuleren over hoe de Kerk er over tien jaar uit zou kunnen zien. Deze uitdagende vraag leverde de volgende gedachten op. Jacques de Klerk heeft ze voor u opgeschreven.

Doemscenario's:

- Het wordt een verstijfde en in zichzelf gekeerde gesloten kerk.
- Groot kerkgebouw waar bijna niemand meer komt en waar nog steeds gepreekt wordt zoals in 2020 op sommige plaatsen.
- Teveel egoïsme en geen gemeenschapszin
- De kerk loopt compleet leeg en sluit. Het is niet overdraagbaar, dogmatisch en ouderwets
- De traditionele kerk is vervangen door "huiskamer-kerk" en genezings-bijeenkomsten bij zwarte kerken.
- Geen idee eigenlijk, misschien kleine gemeenschapjes.
- Wereldverharding in de wereld tussen verschillende godsdiensten.
- Nog 10 jaar te moeten leven zoals ik nu doe: dakloos en geen recht op bad bed en brood.
- Doorgaan alsof er niets aan de hand is (individualisme, consumptie en milieucrisis).
- De wereld gaat ten onder aan egoïsme en materialisme.
- Kosten in Nederland zijn gemarginaliseerd.

- Ik ben geen doemdenker: "Ik maak alles nieuw ziet u het al".
- Mensen leven hun eigen leven met weinig contact met elkaar.

Droomscenario's

- Kleine groepen die regelmatig bij elkaar komen, elkaar steunen, met elkaar bijbel of andere teksten lezen Een steunpunt zijn voor stad of buurt.
- H.O.P.E. een groep families die elkaar steunen en maatschappelijk betrokken projecten ten uitvoer brengen. Mensen gelukkig maken.
- Nieuwe groepen die elkaar ontmoeten in kerk-café's en bezield zijn door o.a. Paus Franciscus en met eindelijk de zinvolle norm van 50 % vrouwen die de inspiratie mede uitdragen.
- Kleine huishoudelijke bijeenkomsten. Diaconale taken blijven in belangstelling ook zonder liturgisch verband.
- Alle generaties vertegenwoordigd, misschien niet zo talrijk, maar met een volledige inzet voor een christelijke maatschappij.
- Nieuw geloofsgemeenschappen als instituut en kerken die samenwerken.
- Spirituele bijeenkomsten, waar mensen met elkaar kunnen groeien op spiritueel gebied.
- Dat we die mooie inspiratie nog hebben.
- Kerk is een actieve gemeenschap van groepen mensen die zich inzetten voor het conciliair proces (vrede, gerechtigheid, heelheid van de schepping).
- Hoop dat kinderen en kleinkinderen nog weet hebben van het Nieuwe Testament.
- Een kerk van en voor armen met Gods volk onderweg.
- Er zijn altijd mensen die dromen en mooie dingen zien. Zij trekken anderen mee in hun dromen en leven daar al mee.
- De kerk van Franciscus (film: The two popes) terug naar de gemeenschap van mensen zonder "macht" in de kerk.
- Een vrolijke gastvrije kerk waar gelovige mensen zichzelf mogen zijn en elkaar respecteren en tot steun zijn.

Voor ons werd duidelijk dat jongeren hun eigen weg zoeken in de wereld van bezinning. Meer los van familie en cultuur tradities dan wij en ook onze kinderen hebben gedaan. Het was een inspirerende lezing met dank aan ds. Rachel van Andel.

LEKENPRAAT XL

Van de preek van Joost in de Kerstnacht viering zijn me twee dingen bijgebleven: Christus navolgen is in de ogen van de paus niet zo maar bidden maar werken als in een veldhospitaal en daarnaast de opmerking geloven in God doe je niet alleen maar in een gemeenschap waar je geloof gevoed en verdiept kan worden door de ander.

Het is eerder gezegd dan gedaan: handjes uit de mouwen om er een betere wereld van te maken. Soms vraag je je immers af in wat voor wereld we eigenlijk leven. Laat ik doemdenken vanwege natuurrampen, oorlogen, klimaatverandering, het milieu en wat dies meer zij buiten beschouwing, dan komen ook zonder deze deprimerende gedachten regelmatig berichten voorbij over voorvallen die gespeend lijken van elke logica.

Neem de oudejaarsviering. Tientallen miljoenen aan vuurwerk wordt de lucht in geschoten zonder enig doel en met als nare bijwerkingen veel schade, fysiek letsel en een enorme luchtvervuiling. Stop dit bedrag in bijvoorbeeld de zorg voor ouderen en kijk eens hoe de wereld voor velen een klein stukje beter wordt. Maar vuurwerk is traditie en die mag je niet veranderen, zegt men. Overigens blijktbaar wel als het om Zwarte Piet gaat. En dan zijn we op een heikel punt aangeland. Want nu is er sprake van politiek die vermengd lijkt te gaan worden met religie en dan rinkelen hier en daar alarmbelletjes, vooral bij mensen die daar in de geseclariseerde wereld moeite mee hebben. Kerk en staat moeten immers gescheiden blijven.

Ja, dat klinkt leuk en is een goed streven. Maar politiek helemaal buiten de deur houden als je je handen uit de mouwen gaat steken in het veldhospitaal, is niet goed mogelijk. Want help je slachtoffers daar, dan wil je toch ook graag dat de oorlog stopt zodat je niet dweilt met de kraan open.

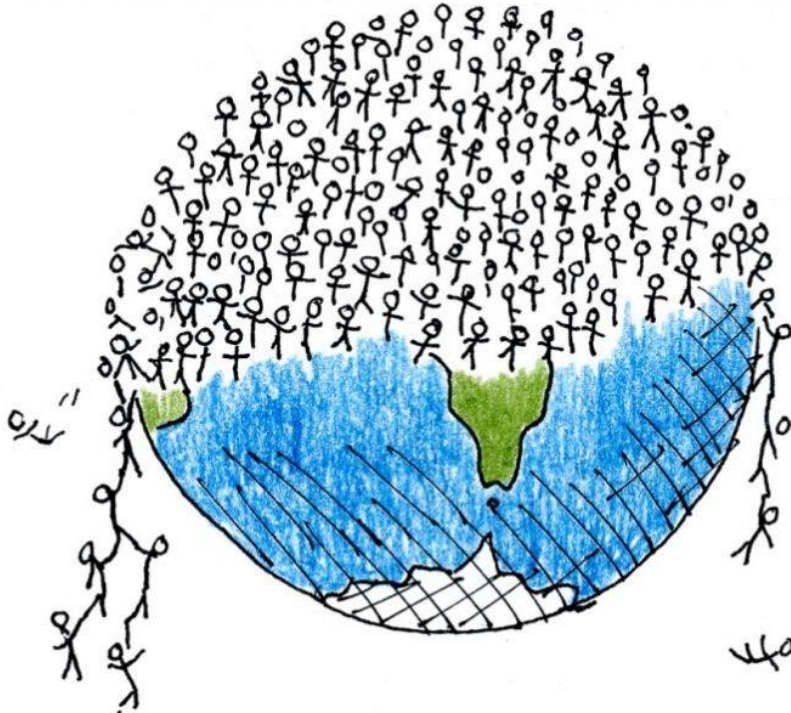
Als we dus niet om politieke statements heen kunnen bij het verbeteren van de wereld, dan wil ik dit keer even wijzen op een heel groot, maar vaak verzwegen probleem dat onze moeder aarde bedreigt: overbevolking.

Het is, dunkt me, voorstelbaar dat de ongebreidelde groei van de wereldbevolking vroeg of laat zal leiden tot een onbeheersbare situatie. Van twee miljard toen onze ouders jong waren tot tien miljard als onze kleinkinderen grijze haren hebben. Oftewel vijf maal zoveel schepselen binnen twee eeuwen. Ongekende aantallen.

Dat voortschrijdende technologie voor alles een oplossing aan zal dragen, zoals optimisten beweren, is maar zeer de vraag. Een akelig vooruitzicht derhalve als we aan onze (klein)kinderen denken. Geen politicus of overheid wil daar de handen aan branden en de rol van de Wereldkerk in deze materie draagt ook niet bij aan een oplossing, om het maar eens vriendelijk te formuleren.

Mag dit idee dat de Wereldkerk wel degelijk iets aan dit probleem kan doen ook geschaard worden onder het handen uit de mouwen steken voor een betere wereld? Zou dan de roep om een andere kijk op voortplanting en voorbehoedmiddelen niet wat luider moeten klinken richting Vaticaan? Zoals ooit monseigneur Bekkers begin jaren zestig voor grote opluchting zorgde bij talloze gelovigen in zijn bisdom toen hij ruimte gaf aan hen om het eigen geweten te laten beslissen inzake gezinsuitbreiding en eindelijk het juk van de strenge regels die de Kerk dwingend

aan mensen had opgelegd, van hun schouders genomen werd. Zo lijkt de tijd meer dan rijp dat ook katholieken in werelddelen die nog strikt Vaticaanse regels naleven, niet langer verstoken blijven van de ruimte die de gelovigen in ons bisdom destijds – beter laat dan nooit – mochten ervaren.

En dan is er die tweede opmerking uit de Kerstnacht die een beetje aansluit bij het handen uit de mouwen steken: geloven doe je in gemeenschap met anderen. Dat is zeker iets om bij stil te staan. Want juist in de dialoog met de ander wordt je eigen blik verruimd en kom je verder dan hoe je ooit begon. Daarbij zijn een paar overwegingen nuttig, lijkt me. Ten eerste dat voor geloven in gemeenschap het niet perse noodzakelijk is deel uit te maken van een grote Wereldkerk. De eerste Christenen leefden immers in kleine gemeenschappen die erg hecht samen kerk vormden. Dat is alvast een geruststellende gedachte in deze tijden van sterk teruglopend kerkbezoek en daarop volgende kerksluitingen in ons land.

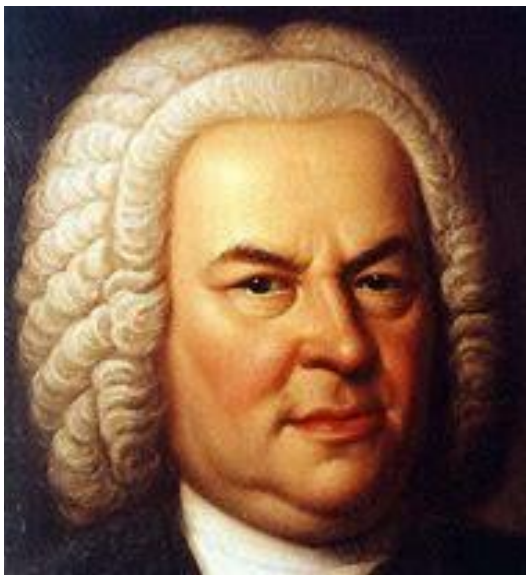
Een kleine gemeenschap moet dan wel zien te voorkomen dat er (wederom) het beeld ontstaat van "wij zijn uitverkoren", of, "wij hebben de waarheid in pacht". Dat laatste is immers wat Rome ons eeuwenlang heeft voorgehouden. In dat kader is het erg hoopgevend dat paus Franciscus open staat voor verandering in woord en daad. Ook zijn rehabilitatie van Maria Magdalena, die hij enkele jaren geleden zelfs "de apostel der apostelen" noemde sluit beter aan bij een andere kijk op de leefwijze van de eerste navolgers van Christus. Het lijkt me niet verkeerd wat meer van die opvattingen c.q. leefwijze te kunnen integreren in onze geloofsbeleving zonder te worden verketterd. Dat is mogelijk nu het eigen geweten anno 2020 hier en daar de voorkeur mag krijgen boven starre regels, geboden en verboden. Met dank aan inspirerende goede herders, al dan niet in de Kerstnacht.

Gert Dirksen

Bezinning & Spiritualiteit: Passie voor de Passie

Op 5 maart aanstaande houdt Bach-kenner Dr. Ad de Keyzer een voordracht over de Mattheus-Passion. Vorig jaar was hij ook onze gast en hij sprak toen over hetzelfde onderwerp. Om u enthousiast te maken, plaatst de redactie nog een keer de terugblik op de lezing van vorig jaar.

Voor de tweeëntwintig toehoorders was het een boeiende middag. De Keyzer begon zijn betoog met een omschrijving van het begrip *spiritualiteit*: wind, geest, spiritus, bewogenheid, dat zijn volgens De Keyzer de voornaamste kenmerken van spiritualiteit. De wind die je alleen kunt voelen, maar niet kunt zien en niet kunt vastpakken, maar er wel degelijk is. Deze spiritualiteit, deze bewogenheid, ervaren velen die Bachs meesterwerk ondergaan. Je hoeft niet gelovig te zijn, om geraakt te worden door het verhaal over diep-menselijke gevoelens en ervaringen die Mattheus ons voorhoudt: het verraad van Judas, de doodsangst van Christus, de ontkenning van Petrus. Ervaringen die soms ons een spiegel voorhouden als het gaat over menselijke zwakheden.

Johann Sebastian Bach

De inleider nam zijn gehoor aan de hand van fragmenten mee door het passieverhaal waarbij hij telkens wees op het samengaan, op de symbiose, van muziek en tekst: bijvoorbeeld als Jezus met zijn twaalf leerlingen de Olijfberg beklimt, hoor je dertien stijgende nootjes achter elkaar. Op momenten dat de tekst schuurt, bijvoorbeeld bij het verraad van Petrus, schuurt ook de muziek. Geen enkele noot is neergeschreven zonder bedoeling. Over de bedoelingen van Bach wordt overigens nog steeds door deskundigen getwist. De Keyzer wist met zijn rustige en boeiende verteltrant zijn gehoor te verwarmen, ondanks dat het koud was in het kerkje.

Aan het slot van de bijeenkomst was er een applaus dat opvallend lang aanhield. Naar mijn beleving was het niet alleen de waardering voor de spreker die opklonk, maar was het ook bedoeld als een postume hulde aan het genie Bach en zijn tekstdichter Picander die een kleine driehonderd jaar geleden dit kunstwerk schiepen.

Frans Savelkouls

Ad de Keyzer schreef twee boeken over de Matthäus-Passion: "Mystieke perspectieven in Bachs Matthäus-Passion" en "Bachs grote passie".

Wel of geen toekomst voor geloven

Al ruim een jaar neem ik deel aan een gespreksgroep waarin heden en verleden van de Kerk bediscussieerd worden. Op onregelmatige tijdstippen komen we met zeven mensen bij elkaar en na een korte inleiding springt het gesprek alle kanten op. De inleiding gaat over essentiële geloofsvraagstukken als de eucharistie, de doop, de biecht, de verrijzenis, de dood en aanverwante zaken. Eén van ons is zijn gehele leven door studie en reflectie met dit soort onderwerpen bezig geweest en biedt de anderen nieuwe gezichtspunten en zienswijzen op de aloude dogma's.

Elke bijeenkomst is chaotisch en de discussies zijn soms fel. Ieder toont iets van zichzelf en van zijn diepste gedachten. Dat komt omdat de onderwerpen ons steeds terugwerpen naar onze jeugd jaren waarin waarheden maar één dimensie leken te hebben. Ieder is daardoor op zijn of haar eigen wijze gevormd, beïnvloed, misschien zelfs geïndoctrineerd of beschadigd. Het zijn waardevolle middagen waarin geluisterd wordt naar elkaar en waarin soms bevrijdende nieuwe inzichten ontstaan. Hoe we soms ook met verbazing, ergernis en misschien wel eens een beetje met wrok omkijken naar hoe de Kerk ons leven en onze gedachten daaromtrent gevormd heeft, toch is er reden om met een zekere dankbaarheid terug te kijken. Ik bedoel daarmee het volgende. We bespreken met elkaar onderwerpen waarbij we bij het noemen van een woord allemaal precies weten waar het over gaat en hoe het voelde: biecht, nuchter zijn, noem de onderwerpen maar op. Voor ons gaat er een wereld open met soms pijnlijke maar ook vaak mooie herinneringen. Maar na ons is dit echt afgelopen. Als wij de ogen definitief sluiten, zullen gespreksgroepen als de onze er niet meer zijn.

Godfried Bomans schrijft in het boek *In de kou* waarin hij samen met Michel van der Plas herinneringen ophaalt aan hun roomse jeugd ergens: *Wij hebben eind jaren zestig de Kerk massaal verlaten. We staan nu buiten op het kerkplein maar voelen nog wel die hand op onze schouder. Maar hoe is dat voor degenen die na ons komen? Die brengen dit verleden niet mee en voelen die hand niet meer.* Dit citaat is zeker niet letterlijk. Ik heb het in het boek zo gauw niet meer kunnen terugvinden, maar in mijn herinnering heeft het zich genesteld. Deze tekst van Bomans speelde laatst door mijn hoofd toen ik na het gesprek naar huis reed. In zekere zin een beklemmende gedachte. Wij "boomers" zijn in het voordeel omdat we de historie nog kennen. Voor onze kinderen is dat niet het geval.

Ligt het aan de tijd (de anderen) of heeft het aan ons zelf gelegen dat de Kerk teruggedrongen is naar de marge van de samenleving.

Wat vindt u ervan? Laat ons, de lezers van de *Kerk-Krant* eens weten hoe u hierover denkt. Laat van u horen!

Frans Savelkouls

Overweging Kerstavondviering 24 december 2019

De herders in het evangelieverhaal vertegenwoordigen de armen en verachten in de samenleving van het Israël in die tijd. Zoals voor Jezus geen plaats was in de herberg, zo werden velen buitengesloten. Het leven van de herders was zó verlopen, dat ze nog eerder vertrouwen stelden in dieren dan in mensen. Van hen verwachtten ze niets meer, zoveel bagger hadden ze over zich heen gekregen.

Maar dan opeens, midden in de nacht, midden in hun leven, worden ze wakker-geschud door een engel. Dat wil zeggen: hun verlangen naar een beter leven dat in hen sluimert, wordt door een goddelijke aanraking opnieuw gewekt, en ze gaan op zoek naar redding uit hun grauwe bestaan. Wie zoekt vindt. De herders vonden het kind in een voerbak dat hen was aangekondigd als 'de God-met-ons.' Die hele ontmoeting tussen het jonge gezin in de stal en de herders was een moment van herkenning: 'Hé, we begrijpen elkaar! God is geboren onder ons die kwetsbaar en uitgestoten zijn. Hij wil een God zijn van gewone mensen!'

Dat was toen, in de tijd van keizer Augustus, aan het begin van onze jaartelling. Maar hoe kijken wij nu, dit jaar, vanuit onze situatie naar dit oude verhaal? De engel verkondigt de geboorte als iets dat 'heden' gebeurt. Het gaat niet om de mededeling van een historisch feit, om iets dat ooit, toen en toen is gebeurd. Het gaat om een actuele verkondiging: die geboorte van God met ons is hier en nu van belang, van belang in de tijd waarin wij leven. Zoals de herders zich de dupe voelden van de joodse elite, zo voelen wij ons in deze tijd bezorgd over ons gemeenschappelijk huis, de aarde. Wij hebben die aarde in bruikleen gekregen. 'Draag er zorg voor', zegt de Schepper tot ieder van ons. Dus niet: 'doe er maar mee wat je wilt.'

Hedendaagse profeten, zoals paus Franciscus, laten ons inzien dat dat wel is gebeurd. In zijn encycliek *Laudato Si* van vier jaar geleden ontfermt hij zich over ons gemeenschappelijk huis de aarde.

We zijn jaren bezig geweest met expansie en veroveren, waardoor de hulpbronnen van de aarde steeds verder werden aangetast. We bedreigen het klimaat door alles op te offeren aan een luxe leven. Daardoor is niet alleen de aarde onverantwoord opgewarmd, maar is ook de ongelijkheid toegenomen tussen rijk en arm. We kunnen een nieuwe start maken door onze economie ten dienste te stellen van het algemeen welzijn van alle mensen.

Dit zijn grote woorden en een verdere uitweiding zou nodig zijn, maar daar hebben we nu geen tijd voor. Wat we in ieder geval gezien hebben (wéér gezien) op de recente klimaatop in Madrid, is dat de financiële grootmachten het probleem van de opwarming van de aarde bagatelliseren, en zo ook de ongelijkheid tussen arme en rijke landen in stand houden.

Hoe hoopvol is het dan dat juist jongeren zich wereldwijd roeren in het belang van het klimaat. Ze voeren een soort kruistocht in spijkerbroek voor het behoud van de aarde en tegen de laksheid en halfheid waarmee de overheid de klimaatverandering aanpakt. Hun grote voorbeeld is natuurlijk de 16-jarige Greta Thunberg die de hele wereld op z'n kop zet door zich sterk te maken voor een beter klimaat. 'Hoe durven jullie, politieke en economische machthebbers, onze toekomst te verkwanzelen?' En zie hoeveel bagger – al dan niet seksistisch getint- zij over zich heen krijgt. 'Snotneus' noemt de ene president haar. En de ander spot met haar uitverkiezing als 'person of the year' door *Timemagazine*. Ja, zo gaan wereldleiders ook met kleine profeten om.

Maar afgelopen april ontmoette zij paus Franciscus bij een audiëntie op het St. Pietersplein. Greta droeg een bordje bij haar met daarop het wereldbol-logootje van de *Laudato Si*-jongerengeneratie en de tekst: 'Join the Climate Strike.' De paus begroette haar enthousiast, bedankte haar en moedigde haar aan voor haar inzet voor milieubescherming.: 'Ga door Greta, gewoon doorgaan!' En zij bedankte de paus voor zijn inspanningen ter verdediging van de planeet. De hele ontmoeting tussen deze twee die je op you-tube kunt zien, straalt een moment uit van: 'hé, wij begrijpen elkaar!' (*Noot Redactie: <https://www.facebook.com/watch/?v=566006890576170>*) 'Hé, wij begrijpen elkaar!' Zou dat ook niet het lichtpuntje kunnen zijn tussen paus Franciscus en óns?

Want hij opent onze ogen om op een andere manier naar 'kerk' te kijken. Niet als een mooi en prachtig gebouw, maar als een veldhospitaal met de opdracht: 'Werk aan de winkel.' En dat klikt: want wij Nederlanders zijn niet meer zo binnenkerkelijk, zo vroom, zo orthodox... Als je vanavond hier het kerstfeest viert, als je op een eigentijdse wijze bij de beweging van Jezus Christus wilt horen, kom dan in actie voor een nieuw soort welvaart... Een welvaart namelijk die het welzijn van alle volken op aarde ten goede komt. Een welvaart dus die de natuur beschermt, de economie hervormt en de aarde eerlijk deelt. *Laudato Si* put hierbij uit bijbelse visioenen waarin donkere tijden worden opgeheven door een koning van vrede, en Gods goede schepping zal uitlopen op een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. En wij worden aangemoedigd tot een strijdbaar streven naar recht en gerechtigheid.

'Wordt wakker!' luidt dan ook onze kerst-oproep. Blijf niet steken in sombere diagnoses. Na de magere resultaten van de klimaatop zei Greta: 'Ik heb gezien dat er hoop is. Die komt niet van de overheden en bedrijven, maar van burgers.' We kunnen het zelf doen, in het groot en in het klein. Het ligt er maar aan waar je verantwoordelijkheden liggen. En voor degenen die zich herkennen in paus Franciscus: de kerk is een veldhospitaal en vergt van ons dat we onze handen uit de mouwen steken. Ons lichtend voorbeeld is daarbij Jezus Christus. Wat goed dat je gekomen bent, om zijn geboorte hier opnieuw te vieren. Want om zijn licht te laten schijnen in jouw leven, heb je wel een oplaadpunt nodig. Je moet wel aangesloten blijven op de bron, anders komt er toch weer een moment dat je ronddooit in het donker...

Joost Koopmans osa

Afscheid

Op Tweede Kerstdag overleed op 89-jarige leeftijd Frans Tielemans. Hij bezocht samen met zijn vrouw Stiny regelmatig de Paterskerk en daarna ook onze vieringen op Glorieux. De uitvaart vond plaats in de tot ceremoniehuis omgevormde Paterskerk. En dat was ook wel nodig, want als bekende Eindhovenaar (Adviesburo Tielemans) trok de uitvaart meer dan 700 mensen. Het was een eigentijdse afscheidsviering met plaats voor trend en traditie. Aan die traditie werd vorm gegeven door Joost Koopmans. Van de vijf uitvaarten die er sinds de opening op 8 november van het Ceremomiehuis (DomusDela) zijn geweest was dit de eerste in deze stijl.

In liefdevolle herinnering aan

Frans Tielemans

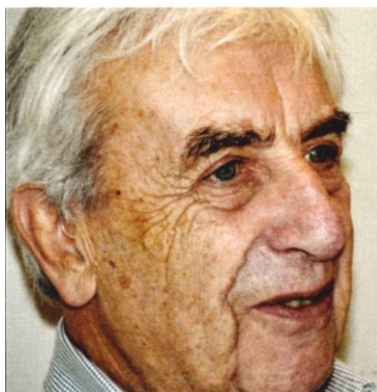
☆ Eindhoven, 22 juni 1930 † Saint Luc (CH), 26 december 2019

echtgenoot van

Stiny Tielemans - Rombouts

Een heel indrukwekkend en vol leven laat hij achter.
Wij zijn zeer trots op wat hij bereikt heeft.
Een echte ondernemer pur sang en een inspirator voor velen.
Altijd bezig met nieuwe ontwikkelingen,
zelfs tot in zijn laatste weken.
Hij heeft veel gebouwen mede ontworpen en zijn handtekening
op veel plekken in Eindhoven zichtbaar achtergelaten.
Hij had zijn negentigste verjaardag nog héél graag
uitgebreid willen vieren.
Wij zijn dankbaar dat hij in onze nabijheid
van ons heen is gegaan,
na mooie en bijzondere dagen samen in Saint-Luc.
Een man met een heel groot hart. Een echt mensen-mens.
Hij laat een grote leegte achter en we gaan hem enorm missen.

Hartelijk dank voor je aanwezigheid, liefde en steun.

COLOFON

Doelstelling

De *Kerk-Krant* is het informatieblad van de *Geloofsgemeenschap Augustinus Eindhoven*. Daarnaast wil de *Kerk-Krant* fungeren als bindmiddel tussen de leden van de gemeenschap. De *Kerk-Krant* biedt een podium aan de deelnemers van de vieringen en andere geïnteresseerden over onderwerpen die de gemeenschap of de Kerk in het algemeen raken. De *Kerk-Krant* is gratis. Voor postabonnementen worden verzendkosten in rekening gebracht.

Redactie

René Hornikx
Dolf van der Linden
Linda Derksen
Gert Dirksen
Anita van der Kam
Frans Savelkouls

E-mailadres redactie

frans.ans.savelkouls@hetnet.nl

Web-site

augustinus-eindhoven.nl

Adres van de vieringen

Kapel Glorieuxpark, Geldropseweg 170, 5613LN Eindhoven. Bereikbaar met lijn 320 (vertrek station 9.05; aankomst Glorieux 9.11; terug richting station: vertrek 10.48 en 11.18; lijn 24 vertrek 11.23).

Stichting Geloofsgemeenschap Augustinus Eindhoven

Voorzitter: Harrie Meelen. Secretariaat: Carla Piscaer;
cjm.piscaer@gmail.com

Bankrekening: NL27 INGB000 7526249

Elektronische toezending

Indien u prijsstelt op toezending van de *Kerk-Krant* per mail, dan gelieve dit kenbaar te maken via het mailadres van de redactie.

Volgende aflevering

De eerstkomende editie van de *Kerk-Krant* verschijnt op **5 april**. Sluitingsdatum voor kopij is **16 maart**.

Ziekenbezoek en ziekencommunie

Vraag en aanbod kunt u richten aan Els Kuijpers-van Wensen via emailadres elskuijpers41@gmail.com of aan Corrie de Bont via telefoonnummer 040-2436440.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden teksten niet te plaatsen, in te korten of anderszins redactioneel te bewerken. Het copyright berust bij de auteurs van de bijdrage.

De werkgroep **Bezinning & Spiritualiteit** biedt u lezingen en films aan onder de naam:
BEZINNING OP DE BURGH

De titel geeft al aan dat alle activiteiten plaatsvinden op het Glorieuxpark
De films worden vertoond in het conferentieoord
De lezingen vinden plaats in de Arkelzaal

Op woensdag 5 februari verzorgt Marga Haas de lezing over "Meester Eckhart". Marga Haas is theologe. Ook werkt ze als geestelijk verzorger in een hospice. Ze schrijft columns voor diverse tijdschriften en spreekt door het hele land. "Eckhart neemt mij aan de hand en daagt mij uit om steeds verder de weg te gaan van verstilliging, ontleding en loslaten, om zo steeds meer ruimte te maken voor God in mij, door mij heen". Meester Eckhart leefde zeven eeuwen geleden, maar zijn woorden over God en de ziel zijn tijdloos en daarom nog steeds actueel. Uit zijn preken spreekt een grote liefde voor God en voor mensen. Hij kent een sterke drang om anderen te stimuleren zich leeg te maken om zo ruimte voor God te zijn. Aanvang 14.30-16.30 uur, kosten € 7 inclusief koffie/thee.

Op woensdag 19 februari vertoont de filmclub de film "Call me by your name". Professor Perlman is archeoloog en kunsthistoricus. Hij brengt de zomermaanden samen met zijn echtgenote en zeventienjarige zoon Elio door in een vakantiehuis in Italië. De familie wordt vergezeld door Oliver, een Amerikaan. De jonge Elio brengt veel tijd door met Oliver en ontwikkelt al snel gevoelens voor de zelfverzekerde Amerikaan. De film is een ode aan het prachtige Italiaanse landschap. Aanvang 19.30-22.00 uur, kosten € 7 inclusief koffie, thee, frisdrank

Op donderdag 5 maart verzorgt Ad de Keyzer, wetenschappelijk medewerker Titus Brandsma Instituut, een lezing over "De Matthäus Passion". Zie ook pagina 14. Hij laat fragmenten beluisteren en geeft uitleg. De Matthäus Passion is geen dramatische voltrekking van de tekst zoals een opera, maar een liturgische. De rituele voltrekking van de tekst heeft tot doel dat de hoorders van het woord zich dit woord daadwerkelijk eigen maken. **Deze lezing is op donderdag ipv woensdag.** Aanvang 14.30-16.30 uur, kosten € 7, inclusief koffie/thee.

Op woensdag 18 maart vertoont de filmclub de film "A man of his word" De documentaire neemt ons mee op een persoonlijke reis met Paus Franciscus. Het hart van de film bestaat uit de boodschap en de ideeën die de man uitdraagt. Veeleer wordt zijn werk en de antwoorden die hij biedt op mondiale vraagstukken voorgesteld dan het gepresenteerd wordt als een biografie over de man zelf. Aanvang 19.30-21.30 uur, kosten € 7 inclusief koffie, thee en frisdrank.

Op woensdag 1 april verzorgt Dr. Mohamed Ajouaou, de lezing: "Wat betekent Ramadan voor moslims en wat kan het betekenen voor christenen en anderen" De vastenmaand Ramadan is voor moslims een heilige maand en behoort tot de hoogtijdagen binnen de islam. Het vasten behoort tot de vijf religieuze zuilen van het islamitische geloof en heeft globaal gezien drie aspecten: een spiritueel, een ritueel en een sociaal aspect. Dr. Ajouaou is theoloog en universitair docent, hij gaat in op deze en meer aspecten van het vasten. Aanvang 14.30-16.30 uur, kosten € 7 inclusief koffie/thee.

Namens de werkgroep Jacques de Klerk, coördinator tel. 06-50237483.